

《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYECHI · 瑪瑪爾 5

ביאור על הנ"ל

對上述內容的解釋

對 ה' 的最高之愛——「喜悅中的愛（אהבה בתענוגים，ahavah b' taanugim）」——從不披覆在兩種較低層次的愛中，然而當二者結合時，它便降下來：當托拉之酒引發隱藏的偉大之愛（אהבה רבה，ahavah rabbah），並使它與默想所生的永恆之愛（אהבת עולם，ahavas olam）結合。這就是眼睛「因酒而紅」的含義；隨之而來的成長，則是牙齒「因奶而白」的含義。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayechi/5/

核心要旨

對 **ה'** 的最高之愛——「喜悅中的愛（אהבה בתענוגים，ahavah b' taanugim）」——從不披覆在兩種較低層次的愛中，然而當二者結合時，它便降下來：當托拉之酒引發隱藏的偉大之愛（אהבה רבה，ahavah rabbah），並使它與默想所生的永恆之愛（אהבת עולם，ahavas olam）結合。這就是眼睛「因酒而紅」的含義；隨之而來的成長，則是牙齒「因奶而白」的含義。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 解釋上一篇 maamar，談到雅各（יעקב，Yaakov）祝福猶大（יהודה，Yehudah）時所說的：他的眼睛「因酒而紅」，牙齒「因奶而白」；酒與奶都是托拉（תורה，Torah）的稱謂。本文從三種愛說起：偉大之愛，是從上而來、會自行燃燒的愛；永恆之愛，是藉著默想世界而生的愛，因此在世界中有與之相反的事物；以及更高的「喜悅中的愛」。它們分別對應 **ה' מ"ה**（Mah）、**ב"ן**（Ban）與 **ע"ב**（Av）。**ב"ן** 精煉較低世界墮落的火花；而 **מ"ה**——無須精煉的 **ה'** 性——降入 **ב"ן**，再次精煉它們。**ע"ב** 是 **עתיק**（Atik）的喜悅在智慧（חכמה，Chochmah）中的顯露；它不披覆在這兩者中的任何一者，卻會在二者結合時降下，正如祝福是在「男與女」結合之後賜下。塔木德所說「凡嘗到滋味的口舌都說：『為我，為我』」，指的是兩種愛一同升入智慧；這是由托拉之酒所促成的。這種喜悅在安息日（שבת，Shabbos）顯露，但唯有經過安息日前的辛勞才能達成：眼中燃起紅色的熱忱，並由從上而來的白色光芒回應。最後，白色的牙齒指的是情感先經精煉，再藉著成長之奶而變得明亮。

綱要

1	托拉如酒與奶；三種愛
為了解釋托拉何以被稱為酒與奶，本文闡明偉大之愛、永恆之愛，以及更高的「喜悅中的愛」。	¶1-2
2	四個 ה' 與火花的精煉
ב"ן 在破碎中墮落；流溢界（אצילות，Atzilus）的王權（מלכות，Malchus），其數值等於 ב"ן ，是每夜精煉 תוהו （Tohu）的火花；之後 מ"ה 再次精煉它們。	¶3-4
3	永恆之愛與偉大之愛
ב"ן 是永恆之愛，是由世界所激發、並有與之相反事物的愛； מ"ה 是偉大之愛，是本質上的 ה' 性； מ"ה 披覆在 ב"ן 中，但 ע"ב 不披覆在兩者中的任何一者。	¶5-7
4	男與女：喜悅中的愛如何降下
當 מ"ה 與 ב"ן ——男與女——結合時， ע"ב 之名便降下，正如「祂造他們為男為女，並賜福給他們」，也如婚禮華蓋之下的情景。	¶8-9

5 為何稱為喜悅中的愛

¶10

עתיק 的喜悅在智慧中顯露；智慧是 ע"ב 之名，如同新的洞見會使人喜悅。

6 說「為我，為我」的口舌

¶11-13

重複的「為我」指兩種愛一同升入智慧；智慧是品味之調（טעמים，te' amim）所對應的味覺之口。這是由托拉之酒所促成的；它會顯露隱藏的愛。

7 安息日與眼睛的紅白

¶14-15

ע"ב 在安息日顯露，但唯有經過安息日前的辛勞才能達成：紅色的熱忱上升至長面相（אריך אנפין，Arich Anpin），並由透過視覺所領受的白色光芒回應。

8 牙齒的白：精煉與成長

¶16-18

牙齒負責精煉，如同情感在母親（אמא，Imma）的子宮中受到檢視；之後，成長之奶使牙齒變白而明亮。這一切都是藉著十三種鬚鬚修飾、父與托拉而成就。

關鍵概念

偉大之愛（אהבה רבה，ahavah rabbah）

從上而來、會自行燃燒的對 ה' 之愛，根源於靈魂中的 ה' 性火花；世上沒有任何事物與之相反。它對應 ה' מ"ה。

永恆之愛（אהבת עולם，ahavas olam）

藉著默想而生的對 ה' 之愛，從隱匿（העלם，he' elem）中顯露，並由世界（עולם，olam）所激發；因為它是藉著世界而生，所以在世界中有與之相反的事物。它對應 ה' ב"ן。

喜悅中的愛（אהבה בתענוגים，ahavah b' taanugim）

אהבה בתענוגים

最高的愛，是上層 עתיק 的喜悅在智慧中的顯露；它對應 ה' ע"ב，並在兩種較低層次的愛結合時降下。

四個 ע"ב、ס"ג、מ"ה、ב"ן

ה' 的四種拼寫，數值分別為七十二、六十三、四十五與五十二；在本文中，ע"ב 是智慧，מ"ה 是男方，ב"ן 是女方，即流溢界的王權。

精煉（בירור，birur）

從善惡混雜中分辨出墮落的火花，並將它們轉化為 ה' 性；先由 ב"ן 精煉，再由 מ"ה 再次精煉。

陰性之水（מ"ן נוקבין，mayin nukvin）

מ"ן 精煉之後，從下方升至 ה' מ"ה 的事物；這會引下 מ"ה，使它進一步精煉。

品味之調（טעמים）

托拉經文誦讀時的旋律符號，也意為「滋味」；它是托拉文字四個部分中最高的一部分，對應 ה' ע"ב、智慧，以及「品味的口舌」。

長面相（אריך אנפין）

冠冕（כתר，Keser），即發出者最低的層次；小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנפין，Z' eir Anpin）以熱忱注視其額頭，並領受三百七十道光，以及面容中的一百五十道光。

鬚鬚的十三種修飾（י"ג תיקוני דיקנא，yud-gimmel tikunei dikna）

由字母 yud（יו"ד）與 vav（ו）、毛囊與毛髮構成；光先藉此收縮，之後再引出。父取用其中第八種，名為「守護者」（נוצר，notzer）；其字母拼成意願（רצון，ratzon）。

托拉如酒與奶；三種愛

1 ביאור על הנ"ל¹

上述內容的闡釋。

這篇maamar是對《Torah Ohr》（**תורה אור**）中前一篇的進一步闡釋；那篇論述雅各（**יעקב**）給猶大（**יהודה**）的祝福：「他的眼睛因酒而紅潤，他的牙齒因奶而潔白。」本篇回顧前一篇maamar的主題：對 **ה'** 的愛，以及妥拉之酒，並作更詳盡的闡釋。

2 לבאר הדברים הנאמרים למעלה ע"פ חכלילי² כו'. הנה התורה נק' יין וחלב וכמו שכתוב ולכו שברו בלוא כסף³ ובלוא מחיר יין וחלב. ולהבין זה הנה צריך להבין ענין ב' בחי' אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם].

為闡明上文依據[經文]「酒紅（**חכלילי**，Chachlili）」等所說的內容：現在，妥拉被稱為酒與奶，正如經上所寫：「來吧，買吧，不用銀錢，也不用代價，買酒和奶。」要明白這一點，就需要明白兩種愛的層面：偉大的愛（**אהבה רבה**，ahavah rabbah）與永恆之愛（**אהבת עולם**，ahavas olam）。

這裡所闡釋的經文談到酒與奶；妥拉也以這兩者為名，正如依撒意亞書的經文邀請口渴的人「來買……酒和奶」，而不必付錢。為了解釋這一點，阿爾特雷貝首先提出對 **ה'** 的兩種愛：偉大的愛與永恆之愛。

אה"ר [אהבה רבה] היא הבאה מלמעלה אשר מאליה וממילא נפשו בוערת כתנור אש ואה"ע [ואהבת עולם] היא האהבה הבאה ע"י ההתבוננות ויש אהבה ג' הגדולה משניהם והיא הנקראת אהבה בתענוגים⁴ כו'.⁵

偉大的愛是[這種愛]：它從上方而來，因此他的靈魂自然而然地如火爐般燃燒；永恆之愛則是透過沉思而生的愛。此外，還有第三種愛，超越前兩者，稱為「在喜悅中的愛」（**אהבה בתענוגים**，ahavah betaanugim）等。

偉大的愛是從上方而來的恩賜：靈魂自行燃起，無須費力。永恆之愛則是人藉著沉思 **ה'** 的偉大而培養出的愛。超越這兩者的，是「在喜悅中的愛」；這句話出自《雅歌》，本篇 maamar 將指出，它與至高的喜悅顯現相應。

四個 𐤁 與火花的精煉

3 והנה ידוע שיש ד' שמות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [שם ב"ן]. והנה שם ב"ן [שם ב"ן] נפל

בשבירה ושם מ"ה [שם מ"ה] הוא המברר.

現在，已知有四個名稱：七十二（ע"ב，Av）、六十三（ס"ג，Sag）、四十五（מ"ה，Mah）與五十二（ב"ן，Ban）。而 𐤁 之名在[器皿的]破碎中墜落，𐤁 之名則是淬煉[它]者。

卡巴拉談到，הויי（Havayah）的字母有四種拼寫方式，每種拼寫所得的數值總和各不相同：72（Av）、63（Sag）、45（Mah）與52（Ban）。𐤁 是與原初器皿破碎中墜落之物相關的名稱；𐤁 則是整理並修復墜落之物的名稱。

ואמנם תחלה מברר מלי דאצי' הנקראת שם ב"ן [שם ב"ן] את רפ"ח נצוצין שבבי"ע כו' ואח"כ נמשך שם

מ"ה [שם מ"ה] לברר שנית כו'.

然而，首先，流溢界（אצילות，Atzilus）的王權（מלכות，Malchus），即稱為 𐤁 之名者，淬煉位於[創造界、形成界與行動界諸世界]中的二百八十八道火花，等等；之後，再將 𐤁 之名引下，以進行第二次淬煉，等等。

淬煉分兩個階段。首先，最高世界流溢界的王權，也就是該界最後一個屬性（ספירה，Sefirah），亦稱為 𐤁 之名，淬煉散佈於三個較低世界、在破碎中墜落的二百八十八道火花；之後，𐤁 之名降下，再次淬煉它們。

4 וביאור הדברים הנה נודע דמלי דאצי' יורדת בכל לילה בבי"ע לברר בירורים. וכמ"ש בזוהר⁶ אלף

טורין דאכלה בהמה רבה ושתית לון בגמיעא חדא⁷ כו'.

事情的解釋如下：我們知道，流溢界（אצילות，Atzilus）的王權（מלכות，Malchus），每夜都下降到創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）和行動界（עשיה，Asiyah），以進行淨化。正如《Zohar》（זהר）所寫：「一千座山，由一頭大獸吞食，並一口將它們飲盡」，等等。

流溢界的王權（מלכות）每夜下降到創造界、形成界和行動界，收集並提升那些墜落在那裡的火花。《Zohar》所描繪的大獸吞食一千座山，又一口將它們飲盡，正是說明這一點：它將一切需要淨化之物都納入其中。

פִּי בַּהֲמָה בִּגְיִי [בגִּימטְרִיא] בִּין [שם בִּין] וְהֵינּוּ מִלִּי דַּאֲצִי מְבַרְרַת נִצּוּצֵינִי דְּתֵהוּ. לֵהִיּוֹת שְׂכָאֲשֶׁר נִפְלוּ הַנִּצּוּצֵינִי בְּיִיָּע וּבִנּוּגָה הֵם מְעוֹרְבִים טוֹר [טוב ורע] וְאִינֵם בְּבִחִי אֱלֹהוֹת וּמִלִּי דַּאֲצִי מְבַרְרַת אוֹתָם שִׁיתִּהֲפֹכוּ לֵהִיּוֹת אֱלֹהוֹת.

解釋：「獸」一詞（בהמה，behemah）的數值等於 בִּין（Ban）；也就是說，它是流溢界的王權（מְלֻכוֹת），用以淨化混沌（תֵּהוּ，Tohu）的火花。因為當火花墜入創造界、形成界、行動界以及輝光（נוֹגָה，nogah）中時，善與惡混雜在一起，它們並不處於屬於 ה' 的層面；流溢界的王權將它們淨化，使它們轉化為屬於 ה' 的性質。

「獸」（בהמה）一詞的數值是五十二，與 בִּין 相同，因此這頭獸就是流溢界的王權（מְלֻכוֹת），它淨化從混沌（תֵּהוּ）墜落的火花。火花一旦墜入較低的世界以及輝光（נוֹגָה）中，善與惡便混雜在一起；這些火花不再具有 ה' 的性質，而淨化的作用使它們重新轉化為屬於 ה' 的性質。

第 3 節 · 15-7

永恆之愛與偉大之愛

5 ולכן שם בִּין [שם בִּין] נִקְיִי אֱהִיָּע [אהבת עולם] כִּי עוֹלָם מִלִּי הֵעֵלָם וְהֵינּוּ הָאֱהָבָה שֶׁנִּתְגַּלִּית מֵהָעֵלָם.

שְׂקוּדָם הַתְּפִלָּה הִיתָה בְּהָעֵלָם וְאַחֵר כֵּךְ עִיִּי הַתְּפִלָּה נִתְגַּלִּית

因此，בִּין 之名（Ban）被稱為世界之愛（אהבת עולם，ahavas olam），因為「世界」（עולם，olam）一詞源自「隱藏」（הֵעֵלָם，he' elem）；也就是說，這愛從隱藏中顯露出來：禱告之前，它處於隱藏之中；之後，藉著禱告，它便顯露出來。

與 בִּין 相聯的愛稱為 עוֹלָם，而 עוֹלָם（「世界」）一詞與 הֵעֵלָם（「隱藏」）同源。這種愛在禱告之前隱藏於心中，並藉著禱告顯露出來。

וְנִמְצָא שֶׁאֱהָבָה זֶה הִיא בָּאָה מֵהַתְּבֻנּוֹת כִּי וְגַם פִּי אֱהָבַת עוֹלָם שֶׁהַתְּפִלּוֹת וְאֱהָבָה זֶה נִמְשַׁכֶּת מִבְּחִינַת הָעוֹלָם.

因此可知，這種愛來自沉思觀照，等等。而「世界之愛」也有另一層意思：這種情感激發與愛，是從世界這一層面引發的。

由於這種愛是藉著禱告中的沉思觀照而顯發，它便有賴於人自身的努力。這個名稱也有第二層意思：這種愛由世界所激起，來自人觀看受造界時所見的一切。

היינו כמו עד"מ האדם מתפעל להיות לו אהבה ע"י שרואה מופתים הפך הטבע כמו להפוך ממים לאש או מאש למים שיתהפך מהות אחד למהות אחר ע"י רואה גדולת ה' ית' ויגיע לו מזה אהבה לה'.

也就是說，譬如一個人看見違反自然的奇蹟，例如把水變成火，或把火變成水，使一種本質轉化為另一種本質，便受到感動而生起愛；藉此，他看見 ה' 的偉大，於是對 ה' 生起愛。

這個例子說的是：有人看見顛覆自然的奇蹟，例如水變成火，或火變成水，一種事物完全變成另一種事物。他由此領會 ה' 的偉大，並生起對祂的愛；這愛是真實的，只是由世界中的某件事觸發。

6 ואהבה זו נק' אה"ע [אהבת עולם] שבאה ע"י סבה מבחי' העולם וכמו"כ [וכמו כן] למעלה הבירור נצוצות

דשם ב"ן [שם ב"ן] שמברר בבי"ע נק' אה"ע [אהבת עולם] מפני שמבחי' עולם נברר להיות אלקות כו'.

這種愛稱為世界之愛（אהבת עולם，ahavas olam），因為它是由一個源自世界層面（בחינה，bechinah）的原因所引發。上面也是如此：ב"ן之名（שם ב"ן，Ban）的火花在創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）與行動界（עשיה，Asiyah）中受到淬鍊，這也稱為世界之愛，因為某種屬於「世界」層面的事物經淬鍊後，成為 אלקות，等等。

這種愛稱為世界之愛，因為是世界中的某些事物引發了它。上面也是如此：ב"ן在下界中淬鍊火花，這稱為世界之愛，因為原本屬於「世界」的事物經淬鍊後，成為 אלקות。

משא"כ שם מ"ה [שם מ"ה] נק' אה"ר [אהבה רבה]。להיות ששם מ"ה [שם מ"ה] הוא בחי' אלקות בעצם (לא ממה שנתברר מבחי' עולם כמו שם ב"ן [שם ב"ן] שמברר בי"ע והם נכללים בו。

מ"ה之名（שם מ"ה，Mah）則不同，它稱為廣大之愛（אהבה רבה，ahavah rabbah），因為 מ"ה之名是本質上的 אלקות（並非由世界層面中經淬鍊而來，如同 ב"ן之名；ב"ן之名淬鍊創造界、形成界與行動界，而這些世界都被收攝於其中

相較之下，מ"ה之名對應廣大之愛，因為它本身就是 אלקות。括號說明兩者的差別：ב"ן是由它從下界所淬鍊的事物構成的 אלקות，而這些事物被收攝於 ב"ן 之中。

והיינו ע"י ההתהפכות מרע לטוב כנ"ל שנכלל בשם ב"ן [שם ב"ן] ולכך נק' אה"ע [אהבת עולם] כמו שאדם מתהפך ע"י מופתים כו' כנ"ל)。

這就是藉著上述從惡轉為善的轉化，使之被收攝於 ב"ן 之名；因此它稱為世界之愛，正如一個人藉著奇蹟等等而改變，如上所述。）

אלקות ב"ן 是由化惡為善而形成，所以稱為世界之愛；這就像一個人因看見奇蹟而改變。

והוא המברר שם ב"ן [שם ב"ן]. וה"ז [והרי זה] כדוגמת אה"ר [אהבה רבה]. דהנה ענין האה"ר [האהבה רבה] היא עד"מ האהבה אשר מאליו מתלהט שלכך נק' בלשון רבה. להיות שאה"ע [שאהבת עולם]⁹ הנה יש גם בזה לעומת זה.¹⁰

而 **מ"ה** 之名正是淬鍊 **ב"ן** 之名的那一方。這就好比廣大之愛。廣大之愛，譬如說，是自然而然熾燃起來的愛，因此稱為「大」(רבה, rabbah)；因為世界之愛也有「此與彼相對」的情形。

淬鍊 **ב"ן** 的是 **מ"ה**，這好比廣大之愛超越世界之愛：廣大之愛是自然而然熾燃起來的愛。它稱為「大」，因為世界之愛有與之相對的一方：正如《Kohelet》(קהלת) 所說，**ה'** 造了「此與彼相對」，所以由世界引發的愛，也可能受到來自世界的相反牽引。

ולכך אנו רואים שאעפ"י [שאף על פי] שבעת התפלה ה"י [היה] לו אהבה והיא אה"ע [אהבת עולם] מ"מ אח"כ עוסק במילי דעלמא מפני שיש זלעו"ז [זה לעומת זה] ששניהם הם בחי' עולם זה עולם וזה עולם כו'

因此我們看到，雖然他在祈禱時有愛，而且這是世界之愛，但之後仍會忙於世俗事務，因為有「此與彼相對」：兩者都屬於世界這一層面，這是「世界」，那也是「世界」，等等。

因此，人可以在祈禱時感受到對 **ה'** 的愛，之後卻又忙於世俗事務：這種愛與世俗事務都屬於「世界」，所以一方可能與另一方相對。表示「世俗事務」的阿拉姆語詞組「世俗之事」(מילי דעלמא, milei de' alma) 本身也含有「世界」一詞。

משא"כ בחי' אה"ר [אהבה רבה] להיותה מניצוץ אלקות עצמו אין שם זלעו"ז [זה לעומת זה] כו'. וכמו"כ [וכמו] למעלה שם מ"ה [שם מ"ה] הוא אלקות שלא ע"י בירור. כמו האה"ר [האהבה רבה] שבאה מאיליה מלמעלה.

廣大之愛則不同：它既然來自 **אלקות** 本身的火花，那裡就沒有「此與彼相對」，等等。上面也是如此：**מ"ה** 之名是未經淬鍊而有的 **אלקות**，就如同自行從上而來的廣大之愛。

廣大之愛來自 **אלקות** 本身的火花，因此沒有任何世界中的事物能與它相對。同樣地，在上面，**מ"ה** 之名是從未經過淬鍊的 **אלקות**，就如同自行從上而來的廣大之愛。

7 והנה עכ"ז [עם כל זה] הרי האה"ר [האהבה רבה] שנק' מ"ה [שם מ"ה] מתלבשת באה"ע [באהבת עולם] הנק' ב"ן [שם ב"ן] לברר בירור שני כו' אבל אהבה ג' והיא הנק' אהבה בתענוגים שהוא ענין שם ע"ב [שם ע"ב] אינה מתלבשת כלל לא באה"ר [באהבה רבה] ולא באה"ע [באהבת עולם] כו':

然而，儘管如此，稱為 **מ"ה** (Mah) 的大愛 (אהבה רבה, ahavah rabbah)，仍會披覆於稱為 **ב"ן** (Ban) 的永恆之愛 (אהבת עולם, ahavas olam) 之中，以進行第二次提煉，等等。但第三種愛，即所謂「悅樂中的愛」，也就是 **Av** 之名 (שם ע"ב, Name Av) 所指的內涵，完全不披覆於大愛，也不披覆於永恆之愛，等等。

儘管 **מ"ה** 所代表的是無須提煉的 **ה'** 性，它仍會下行並披覆於 **ב"ן** 之中，以進行第二次提煉；同樣，**אהבה רבה** 也披覆於 **אהבת עולם** 之中。第三種愛——「悅樂中的愛」——則從不披覆於兩者之中。

男與女：喜悅中的愛如何降下

8 אך הנה המשכת שם ע"ב [שם ע"ב] אהבה בתענוגים. הוא כאשר נתחברו יחדיו אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם] שם מ"ה [שם מ"ה] ושם ב"ן [שם ב"ן] אזי ממשיכים גם שם ע"ב [שם ע"ב]. הגם שהוא גבוה משניהם כו'.

然而，**ע"ב**之名（**ע"ב**，Av）的引下——也就是喜悅中的愛——是在廣大的愛（**אהבה רבה**，ahavah rabbah）與永恆之愛（**אהבת עולם**，ahavas olam）、**מ"ה**之名（**מ"ה**，Mah）與**ב"ן**之名（**ב"ן**，Ban）彼此結合之時；那時，它們也引下**ע"ב**之名，雖然它高於二者，等等。

引下**ע"ב**之名、也就是喜悅中的愛，乃是透過廣大的愛與永恆之愛、**מ"ה**與**ב"ן**的結合而實現。二者合一時，更高的**ע"ב**之名也隨之引下，儘管它高於二者。

וביאור הדברים הנה ידוע שיש בכל עולם דאצי' בי"ע ע"ס [עשר ספירות] ועולמות והיכלות.

說明如下：眾所周知，在每一個世界——流溢界（**אצילות**，Atzilus）、創造界（**בריאה**，Beriah）、形成界（**יצירה**，Yetzirah）與行動界（**עשיה**，Asiyah）——都有十個屬性（**ספירות**，Sefiros），以及諸世界與宮殿（**היכלות**，heichalos）。

為了解釋這怎麼可能，阿德莫爾·哈扎肯指出，四個世界中的每一個都包含十個屬性，並有「諸世界」與「宮殿」；正如下段將說明的，這些層次都需要加以淨化。

9 והנה ע"ס [עשר ספירות] הם הם אלקות שאינו צריך להתברר והיינו כענין שם מ"ה [שם מ"ה] כידוע. ועולמות והיכלות הם צריכים להתברר בכדי להתכלל בע"ס [בעשר ספירות] שהוא אלקות ממש.

現在，十個屬性（**ספירות**，Sefiros）本身就是屬於**ה'**的**אלקות**，不需要提煉；這如同已知的名稱**מ"ה**（Mah）。然而，世界與宮殿則需要提煉，才能納入十個屬性之中；十個屬性是真正屬於**ה'**的**אלקות**。

十個屬性是屬於**ה'**的**אלקות**，不需要提煉，如同名稱**מ"ה**（Mah）。然而，世界與宮殿必須先經提煉，才能融入十個屬性之中。

והיינו ע"י הבירור דב"ן [דשם ב"ן] שנכללים בו הבירורים דעולמות והיכלות ואחר כך נמשך שם מ"ה [שם מ"ה] להתלבש בב"ן [בשם ב"ן] לברר שנית כו'. וזהו ענין יחוד הוי' אלהים שהם דו"נ [דכר ונוקבא] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן].

也就是藉由**ב"ן**（Ban）的提煉，使世界與宮殿中已提煉的部分納入其中；之後，名稱**מ"ה**被引下，披戴在**ב"ן**之中，再次進行提煉，等等。這就是**הוי'**（Havayah）[與**אלקים**（Elokim）]的合一；兩者分別是男性與女性，也就是**מ"ה**與**ב"ן**。

首先藉由**ב"ן**提煉，使世界與宮殿中已提煉的部分納入其中；然後**מ"ה**下降並披戴在**ב"ן**之中，再進行一次提煉。**מ"ה**與**ב"ן**的結合，就是Havayah與**אלקים**的合一，也就是男性與女性的合一。

והנה כתיב זכר ונקבה בראם¹¹ ויברך אתם¹² כו' ומבואר בזהר הטעם דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] לא שרי באתר פגימא אלא באתר שלימא^{13, 14} כו'.

現在，經文寫道：「祂造他們為男為女，並賜福給他們」，等等；Zohar（זהר）解釋其中的原因：קב"ה（Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」）不住在有缺陷之處，只住在完整之處，等等。

經文說，祂創造他們「為男為女」，然後「賜福給他們」。Zohar解釋其原因：聖者，願祂受頌讚，只安住在完整之處；單有男性或單有女性，都是「有缺陷之處」。

והענין מפני שכאשר מתכללים ב' בחינות דו"נ [דכר ונוקבא] ע"כ מעוררים בחינת הגבוה מערך שניהם (וכענין החופה שנכנסים) בו חתן וכלה להיות שבאים שניהם דו"נ [דכר ונוקבא] ע"כ בא שם הגילוי גם מבחי' מקיפים כו').

其意在於，當男性與女性這兩個層面彼此納入時，便會引發高於兩者各自所能達到的層面（例如婚棚（חופה，chuppah）：新郎與新娘進入其中；由於他們兩者——男性與女性——一同來到[其中]，因此那裡的顯現也來自環繞之光（מקיפים，makifim）的層面，等等）。

男性與女性結合時，他們的結合會引發一個超越任何一方所能達到的層面。括號中以婚棚為例：新郎與新娘一同進入婚棚，因此那裡也會顯現來自環繞之光（מקיפים，makifim）層面的光。

והיינו ע"י שכאשר שם ב"ן [שם ב"ן] מברר ביי"ע ואז מעלה אותם מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם מ"ה [שם מ"ה] והוא נמשך לברר כו'.

也就是說，[當]名稱 ב"ן 提煉創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）與行動界（עשיה，Asiyah）時，便將它們提升為女性之水（מ"ן，mayin nukvin），呈獻給名稱 מ"ה；而 מ"ה 被引下來進行提煉，等等。

這個過程如下：當 ב"ן 提煉下層世界時，便將已提煉的部分提升為女性之水（מ"ן，mayin nukvin）。這是卡巴拉術語，指由下而起的激發（אתערותא דלתתא，isarusa dilesata）；它會使名稱 מ"ה 下降，繼續進行提煉。

ואח"כ כששניהם מתלבשים זה בזה בחי' יחוד הוי"ה אלהים אזי נמשך גם שם ע"ב [שם ע"ב] הנק' אהבה בתענוגים.

之後，當兩者彼此披戴，達到 Havayah 與 אלקים 合一的層面時，名稱 ע"ב（Av）也會被引下；它被稱為「喜悅中的愛」。

一旦 מ"ה 與 ב"ן 彼此披戴，也就是 Havayah 與 אלקים 合一時，名稱 ע"ב——喜悅中的愛——也會下降。

וזהו זכר ונקבה בראם. היינו זכר שם מ"ה [שם מ"ה] ונוק' [ונוקבא] שם ב"ן [שם ב"ן] ואזי ויברך אתם המשכת החכמה שם ע"ב [שם ע"ב] הנק' ברוך כו'.

這就是「祂造他們為男為女」[的意思]：男性（זכר，dechar）是名稱 מ"ה，女性一方（נוקבא，Nukva）是名稱 ב"ן；接著「祂賜福給他們」，就是智慧（חכמה，Chochmah）——名稱 ע"ב——的引下；它被稱為「蒙福」（ברוך，baruch），等等。

這樣解讀經文：「男性」是 מ"ה，「女性」是 ב"ן；「祂賜福給他們」則是智慧——名稱 ע"ב——的引下。智慧被稱為 ברוך，意即「蒙福」；因此，這個祝福就是智慧下降到已合一的兩者之中。

第 5 節 · 110

為何稱為喜悅中的愛

10 והנה ידוע שגילוי אור א"ס דעתיקא קדישא הוא בבחינת החכמה דאצ"י להיותה בתכלית הבטול. והנה עתיק הוא על דרך משל בחינת תענוג כו'.

現在，眾所周知，神聖古者（עתיקא קדישא，Atika Kadisha）的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），顯現在流溢界（אצילות，Atzilus）的智慧（חכמה，Chochmah）層面，因為它處於徹底的自我消融（ביטול，bittul）。而太古（עתיק，Atik），就比喻而言，是喜悅的層面，等等。

神聖古者是冠冕（כתר，Keser）最內在的層面；其光顯現在流溢界的 חכמה 中，因為 חכמה 徹底處於 ביטול，因此能承受超越自身的一切。就人的情形而言，עתיק 相當於喜悅。

וכמו שאנו רואים גם כן שגילוי התענוג הוא בחכמה כאשר יגיע לו השכלה חדשה מהמשכיל שזהו ענין גילוי החכמה ממקורה אז יתענג ענג נפלא כו'

正如我們也看到，喜悅顯現於 חכמה 之中：當一個新的洞見從智性而來，這正是智慧由其源頭顯現之事；那時，他便享有奇妙的喜悅，等等。

這是人的譬喻：喜悅顯現在心智中。當一個新的洞見從一個人的智性中湧現，也就是智慧的火花由其源頭顯現時，他便感受到奇妙的喜悅。

וכמו"כ [וכמו כן] גלוי אא"ס [אור אין סוף] ע"י [עתיק יומין] וא"א הוא בבחינת חכמה דאצ"י שהוא שם ע"ב [שם ע"ב].

同樣，古昔之日者（עתיק יומין，Atik Yomin）與延展之面（אריך אנפין，Arich Anpin）的無限之光顯現於流溢界的 חכמה 層面；這就是 ע"ב 之名（Av）。

同樣，古昔之日者與延展之面這兩個冠冕的層次，其光顯現在流溢界的 חכמה 中；這就是 ע"ב 之名。

ולכך נק' שם ע"ב [שם ע"ב] אהבה בתענוגים¹⁵ להיות שהוא גלוי תענוג עליון וזהו אהבה בתענוגים
דייקא כו':

因此，**שם ע"ב**之名被稱為「喜悅中的愛」：因為它是上方喜悅的顯現。這也正是特別稱為「喜悅中的愛」的原因，等等。

因此，**שם ע"ב**之名被稱為「喜悅中的愛」：上方的喜悅在此顯現。所以，「在喜悅中」這幾個字用得恰如其分。

第 6 節 · 111-13

說「為我，為我」的口舌

11 וזהו חכלילי עינים מיין. 16 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] חכלילי כל חך הטועם אומר לי לי. 17 וי"ל [ויש לומר] כפל הלשון לי לי.

這就是[「他的眼睛因酒而紅」的意思]：「眼睛因酒而紅」（חכלילי עינים מיין，Chachlili einayim mi-yayin）。我們的先賢，願其記憶蒙福，說：「חכלילי：凡是嚐到滋味的口（חך，chech）都說：『為我（לי，li），為我（לי，li）。』」如今，這重複的「為我，為我」一語，需要加以理解。

經文說，猶大（יהודה）的眼睛因酒而「חכלילי」，即「紅」。《塔木德》把這個不尋常的字拆讀為「口，為我，為我」：凡嚐到它的口都說：「為我，為我。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）問，為什麼「為我」要說兩遍。

אך הענין הוא שזהו ענין ב' עליות של ב' בחינות אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם] מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] בע"י [בעתיק יומין] וא"א כנ"ל מפני שהן עולים בבחינת שם ע"ב [שם ע"ב] ששם גילוי עתיק ואריך כו'.

但其中的要旨是，這正是兩種層面各自上升的事：廣大的愛（אהבה רבה，ahavah rabbah）與世間之愛（אהבת עולם，ahavas olam），也就是四十五（מ"ה，Mah）與五十二（ב"ן，Ban），升入遠古之日（עתיק יומין，Atik Yomin）與廣大面相（אריך אנפין，Arich Anpin），如前所述；因為它們升入Av之名（שם ע"ב，Av），其中顯現עתיק與אריך等。

兩個「為我」指兩次上升：廣大的愛（אהבה רבה，ahavah rabbah，Mah）與世間之愛（אהבת עולם，ahavas olam，Ban），各自升入遠古之日（עתיק יומין）與廣大面相（אריך אנפין）。它們藉著升入Av之名（שם ע"ב）而達到這些層面；Av之名即智慧（חכמה），其中顯現עתיק與אריך。

12 וזהו חיד הטועם אומר לי לי¹⁸ פירוש חיד הטועם הוא בחינת חכמה דאצי' שנק' חיד¹⁹ שם מ"ה [שם מ"ה]

והוא בחינת טעמים שהם בשם ע"ב [שם ע"ב]²⁰

這就是「嘗味的上顎說：『為我，為我』」的意思：所謂「嘗味的上顎」，是流溢界（אצילות，Atzilus）中智慧（חכמה，Chochmah）的層面，稱為「上顎」，即 מ"ה 之名（Mah）；它也是味音（兼指滋味與經文吟誦音調）（טעמים，te' amim）的層面，而味音屬於 ע"ב 之名（Av）。

「嘗味的上顎」是流溢界的智慧，卡巴拉稱之為上顎。智慧屬於味音的層面；味音一詞既有「滋味」之意，也指《妥拉》的吟誦音調，味音則屬於 ע"ב 之名。此處的「מ"ה 之名」令人費解，因為本篇其他地方都將智慧認定為 ע"ב 之名；Kehot 版指出，所有印本都如此寫。

כנודע שיש ד' בחי' טנת"א [טעמים נקודות תגין אותיות] כנגד ד' שמות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מ"ה [שם מ"ה]

ב"ן [שם ב"ן] וחכמה דאצי' היא בחינת חיד הטועם היינו בחינת טעמים.

眾所周知，有四個層次：味音（טעמים）、元音符號（נקודות，nekudos）、字母冠飾（תגין，tagin）與字母（אותיות，osiyos；即吟誦音調、元音符號、冠飾與字母），分別對應 ע"ב 之名（Sag）、מ"ה 與 ב"ן 之名（Ban）。流溢界的智慧正是「嘗味的上顎」這一層面，也就是味音的層面。

書寫的《妥拉》有四個部分：味音（吟誦）、元音符號、字母上的冠飾，以及字母；它們分別對應 ע"ב 之名、ס"ג、מ"ה 與 ב"ן 之名。因此，作為四者之首的味音，就是智慧，也就是嘗味的上顎。

וכמו עד"מ כאשר יטעום האדם איזה מאכל הנערב ומתוק מתענג מזה כמו"כ [כמו כן] בבחי' טעמים

דחכמה יש שם גילוי עתיק כו'.²¹

譬如，人嘗到某種可口而甜美的食物時，便從中感到喜悅；同樣，在智慧的味音層面，會有至高喜悅層面（עתיק，Atik）的顯現，等等。

正如品嚐甜美的食物會使人喜悅，智慧的「滋味」也承載著 Atik（עתיק）的顯現，也就是至高的喜悅。

וזהו חיד הטועם בחי' ע"ב [שם ע"ב] חכמה אומר לי לי הוא בחי' עליות אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [אהבת

עולם].

這就是「嘗味的上顎」：它是 ע"ב、智慧的層面，說：「為我，為我」；這指的是廣大的愛（אהבה רבה，ahavah rabbah）與永恆之愛（אהבת עולם，ahavas olam）上升的層面。

現在，塔木德的語句讀作：「嘗味的上顎」——智慧、ע"ב 之名——說「為我，為我」，因為兩種愛都上升至其中。

13 והנה חכלילי עינים²² הם מיין. כי הנה ע"י שנכנס יין יינה של תורה יצא סוד.

那麼，「紅潤的眼睛」（חכלילי עינים，chachlili einayim）就是「因酒而紅」。因為「酒入」——進入的是妥拉之酒——「秘密便顯露」。

經文說眼睛「因酒而紅」，阿德莫爾·哈札肯以「酒入則秘密出」這句話來解釋。這裡的酒是妥拉之酒，它使靈魂中隱藏的事物顯露出來。

פִּי סוּד הֵינּוּ אֱהִי' [אהבה רבה] המסותרת שתצא מההעלם אל הגילוי להיות התלבשות אֱהִי' [אהבה רבה] מִיָּה [שם מִיָּה] בִּאֵה"ע [באהבת עולם] בִּין [שם בִּין]. ועי"ז שניהם עולים ונכללים בחכמה. וזהו חכלילי כו' מִיָּין.

「秘密」的意思，是隱藏的廣大之愛（אהבה רבה，ahavah rabbah）從隱而未顯之中出來，進入顯露之境，使廣大之愛——מִיָּה（Mah）——披覆於永恆之愛（אהבת עולם，ahavas olam）——בִּין（Ban）——之中。藉此，兩者一同上升，並納入智慧（חכמה，Chochmah）之中。這就是「紅潤的眼睛」等所說的「因酒而紅」[之意]。

「秘密」就是隱藏的廣大之愛；妥拉使它從隱藏中顯露出來，使它披覆於永恆之愛之中，也就是מִיָּה進入בִּין。如此結合之後，兩種愛一同上升，納入智慧之中；這就是眼睛「因酒而紅」的緣故。

פִּי מֶה שְׁחִיךְ הַטּוֹעֵם אוֹמֵר לִי לִי הֵעֲלִיָּה דִמִּיָּה [דשם מִיָּה] וּבִין [ושם בִּין] בִּעִיב [בשם עִיב] זֶהוּ מִיָּין שְׁעִי"ז שֶׁנִּכְנָס יֵינָה שִׁית [של תורה] יצא סוד התלבשות מִיָּה [שם מִיָּה] בִּבִּין [בשם בִּין] ועי"ז מעוררים שם עִיב [שם עִיב] להיות חִיךְ הַטּוֹעֵם כו'.

也就是說，「品嚐者的上顎說：『為我，為我』」，所指的是מִיָּה與בִּין上升至עִיב（Av）；這便是「因酒」。因為妥拉之酒進入之後，「秘密便顯露」：מִיָּה披覆於בִּין之中；藉此，他們激發עִיב之名，使它成為「品嚐者的上顎」等等。

因此，上顎所說的「為我，為我」，也就是מִיָּה與בִּין上升至עִיב，乃是「因酒」而有。妥拉之酒帶出秘密，即מִיָּה披覆於בִּין之中；藉此，עִיב之名受到激發，成為品嚐者的上顎。

第 7 節 · ¶14-15

安息日與眼睛的紅白

14 והנה בחי' גילוי זה דשם עִיב [שם עִיב] הוא בשבת שהוא ענין מוחין דאבא. והיינו גילוי והמשכת ענג העליון בחי' עתיקא קדישא בבחי' החכמה.

這一 Av 之名（שם עִיב，Av）的顯現，發生在安息日（שבת，Shabbos）；安息日是父（אבא，Abba，即智慧（חכמה，Chochmah）的心智（מוחין，mochin）之事。也就是說，至高喜悅——即神聖古者（עתיקא קדישא，Atika Kadisha）這一層面——顯露並被引下至 חכמה 的層面。

Av 之名的這種顯現發生在安息日；安息日帶來父——智慧——的心智。在安息日，神聖古者的至高喜悅被引下至智慧。

וּכְמִ"שׁ וּקְרָאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג ²³ לַהֲמִשִּׁיךְ וּלְקִרְוֵא הָעֵנֵג בַּחֲמָה כּו'. וּכְמִ"שׁ בְּמִ"א ע"פ מֵאֲרִז"ל [מֵאֲמַר רַבּוּתִינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָּה] כֹּל הָאוֹמֵר וַיְכַלּוּ ²⁴ בַּשַּׁבָּת כָּאֵלּוּ נַעֲשֶׂה שׁוֹתֵף לַהֲקַב"ה בַּמַּעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית כּו'.

正如經上所說：「你要稱安息日為喜悅」；意即將喜悅引下，並將它召入 **חכמה**，等等。又如別處依據我們蒙福的賢者所說：「凡在安息日誦說『ויכלו』(Vayechulu，意為『天地完成』)的人，就彷彿成了與 **קדי"ה** (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 一同參與創世工程的夥伴」，等等。

以賽亞稱安息日為「喜悅」；阿德莫爾·哈扎肯將「你要稱」解作把喜悅引下至智慧。他又引述賢者的教導；此教導在別處有所闡釋：凡在安息日誦說 Vayechulu——記述創造完成的篇章——的人，都被視為與 **ה'** 一同參與創造的夥伴。

וְזֶהוּ גִ"כ כֹּל כּוֹנֵנֵת הָאֲכִילָה בַּשַּׁבָּת לַהֲמִשִּׁיךְ בַּחֲוִי עֵתִיק בַּחֲמָה כּו'. אֵךְ הֵנָּה אֲרִז"ל [אֲמַרו רַבּוּתִינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָּה] מִי שֶׁטָּרַח בַּעֲ"שׁ [בְּעֶרֶב שַׁבָּת] ²⁵ יֹאכַל בַּשַּׁבָּת.

安息日進食的全部意旨也在於此：將古老者 (**עתיק**，Atik) 這一層面引下至 **חכמה**，等等。然而，我們蒙福的賢者說：「在安息日前夕辛勞的人，安息日要吃。」

安息日進食的目的也相同：將喜悅——Atik——引下至智慧。然而，賢者說，只有在安息日前夕辛勞的人，才在安息日進食；喜悅有賴於此前的努力。

וְזֶהוּ חֲכַלִּילֵי עֵינַיִם ²⁶ כּו'. פִּי' כִּי יֵשׁ ב' בַּחֲוִי בַעֲיֵנִים הָא' הָאֲדֻמוּמִית וְזֶהוּ הָרִירִית שְׁבַעֲיֵנִים. וְהִב' חוּרִי דַעֲיָנָא.

這就是[「眼目紅潤」(חֲכַלִּילֵי עֵינַיִם，Chachlili einayim) 的意思]，等等。解釋如下：眼睛有兩個層面：第一，是眼中的紅潤與光澤；第二，是眼白。

那種辛勞正是眼睛發紅所象徵的。眼睛有兩個層面：紅潤的光澤與眼白；下一段將分別解釋二者。

15 וְהֵנָּה עֵנִין הָאֲדֻמוּמִית הוּא בַּחֲוִי הֶהֱתַלְהַבּוּ וְרִשְׁפִי אֵשׁ לֹאֲסַתְכֵּלָא בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא כְּמִ"שׁ הַסְּבִי עֵינִיךְ מִנְּגִדִי ²⁷ כּו' דְּאֵינּוֹן מוֹקֵדִין לִיה בַּשְּׁלֵהוּבִין ²⁸ דְּרַחֲמֹתָא כְּנוֹדַע.

現在，眼睛發紅的意義，是指熱忱與火焰般的熾烈，為了「凝視君王的榮耀」；正如經上所說：「你轉開眼目，不要看我」等等，因為它們以愛的火焰使祂燃燒，這是眾所周知的。

眼睛的紅色象徵熱忱與「火焰般的熾烈」，也象徵燃燒著渴望「凝視君王的榮耀」。Zohar將「你轉開眼目，不要看我」解釋為：這些眼目以愛的火焰使祂燃燒。

וכמו"כ [וכמו כן] הנה מבואר באדרא²⁹ רבה כד ז"א מסתכל במצחא דאריך מקבל ש"ע [ש"ע (370)] נהורין³⁰ ובפנים ק"נ נהורין^{31, 32, 33} כמה שכתוב כי יקרא ק"ן צפור³⁴ לפניך כו'.

同樣，Idra Rabba（**אדרא רבה**）中也有解釋：當小面相（情感屬性）（**ז"א / זעיר אנפין**，Z'eir Anpin）凝視長面相（**אריך אנפין**，Arich Anpin）的額頭時，便接收到三百七十道光；而在臉面（**פנים**，panim）則有一百五十道光，正如經上所說：「若一個鳥巢（**קן**，kan；一百五十）恰好出現在你面前（**לפניך**，lefanecha）」等等。

Idra Rabba是Zohar的一個部分，描述了同樣的情形：當小面相凝視長面相的額頭時，便接收到三百七十道光；在臉面則有一百五十道光。經文「若一個鳥巢（kan）恰好出現在你面前」暗示了一百五十這個數字，因為kan的字母數值總和是一百五十；經文中的lefanecha（「在你面前」）則與panim（「臉面」）相關。

והענין דהנה א"א שהוא הכתר הוא בחי' התחתונה שבמאציל וז"א הוא מקור לעלמין דבי"ע שלכך ז"א נק' עולם כמ"ש עולם חסד יבנה³⁵ כו'.

其意是：長面相，也就是冠冕（**כתר**，Keser），是流出者的最低層面；而小面相則是創造界（**בריאה**，Beriah）、形成界（**יצירה**，Yetzirah）與行動界（**עשיה**，Asiyah）諸世界的根源。因此，小面相被稱為「世界」（**עולם**，olam），正如經上所說：「世界藉著慈愛而建立」等等。

長面相，即冠冕，是流出者本身的最低層面，仍屬於源頭的一部分，而不是被流出的事物；小面相則是下方三個世界的根源。因此，小面相被稱為olam（「世界」），正如「世界藉著慈愛而建立」一語所說。

ולכך הז"א מתלהב ליכלל למעלה באו"ס [באור אין סוף] בחי' א"א כו' (וכן עבודת האדם למטה לאסתכלא ביקרא דמלכא עיני תמיד אל³⁶ ה' והיינו ההתלהבות ממטלמ"ע [ממטה למעלה] שהוא ע"י העינים דוקא)

因此，小面相燃燒著，渴望向上融入無限之光（**אור אין סוף**，Or Ein Sof），也就是長面相的層面等等。（人的下方事奉也是如此，為了「凝視君王的榮耀」而「我的眼目常常朝向 ה'（Havayah）」；這就是由下而上的熱忱，而這熱忱特別是藉著眼睛而生。）

因為小面相是「世界」，所以它燃燒著渴望融入長面相的無限之光。括號中說明了人這一方面的對應：人的事奉是「凝視君王的榮耀」，「我的眼目常常朝向Havayah」；這是由下而上升起的熱忱，而且特別是藉著眼睛而生。

והיינו האדמומית שבעינים שמורה על ענין ההתלהבות ורשפי אש כו'. וע"י ההסתכלות ז"א בבחי' התלהבות נמשך אח"כ השפע מא"א [מאריך אנפין] לז"א.

這就是眼睛的紅色，表示熱忱與火焰般的熾烈等等。小面相以熱忱的狀態凝視，於是隨後便有流注從長面相降下至小面相。

這種熱忱就是眼睛的紅色。小面相帶著這種熱忱向上凝視，因此光的流注隨後便從長面相降下，流向小面相。

וכמ"ש עין ה' אל יראיו³⁷ כו' (והיינו מפני שהקדים תחלה עיני תמיד אל ה' והוא התלהבות ממטלמ"ע [ממטה למעלה]). וזהו מי שטרח בערב שבת³⁸ כו'. עי"ז נמשך אח"כ אור השפע מלמעלה למטה להיות עין ה' כו'.

正如經上所說：「**ה'的眼目注視敬畏祂的人**」等等。（這是因為他先以「**我的眼目常常朝向 ה'**」為始；這是由下而上的熱忱。這就是「在安息日（**שבת**，Shabbos）前夕辛勞的人」等等。藉此，流注之光隨後便由上而下降下，使「**ה'的眼目**」得以如此等等。）

「**ה'的眼目注視敬畏祂的人**」的意思是：因為人先將目光轉向祂，祂的眼目才轉向這個人。這就是安息日前夕的辛勞，藉此而得享安息日的筵席；透過這辛勞，光便由上而下流注。

וזהו ענין ש"ע [ש"ע (370)] נהורין או ק"ן נהורין דמקבל ז"א מא"א [מאריך אנפין] היינו השפע מלמעלה כו' שהוא בחי' עינא דאיהו חוור כמ"ש באד"ר [באדרא רבא] (דקכ"ט ב' ובדף קל"ו ב')³⁹ ואתסחן בחד חוורא דעינא טבא^{40, 41} כו'.

這就是小面相從長面相所接收的三百七十道光或一百五十道光，也就是從上而來的流注等等；這流注是白色眼目的層面，正如Idra Rabba（第129b頁及第136b頁）所說：「它們在良善之眼的那一道白光中洗淨」等等。

小面相所接收的三百七十道光或一百五十道光，就是從上而來的流注，也就是眼睛的白色部分。正如Idra Rabba所說，小面相的眼睛在「良善之眼」的白色中洗淨；這良善之眼就是長面相的眼睛。

והנה הראיה היא בחי' חיצוניות משא"כ שארי כחות כמו כח החכמה או המדות כו'

現在，視覺屬於外在層面（**חיצוניות**，chitzoniyus）；其他能力則不同，例如智慧（**חכמה**，Chochmah）的能力或情感屬性（**מדות**，middos）等等。

視覺是一種外在能力：不像智慧或情感，它不會把所見之物納入自身之中。

והענין כי להיות מסתכל במצחא דא"א ולקבל אח"כ גילוי האור משם א"א לקבל רק ע"י ראיה שהיא מבחוץ שאינה נכנסת לפנים.

原因在於：[小面相（情感屬性）（**א"ז** / זעיר אנפין，Z'eir Anpin）]既然正凝視長面相（**אריך אנפין**，Arich Anpin）的額頭，並在此後從那裡接受光的顯現，就只能透過視覺來接受[它]；視覺來自外部，並不進入內在。

這就是與**אריך אנפין**凝視**זעיר אנפין** / **א"ז**的額頭，並從那裡接受光；如此高超的光，只能透過視覺來接受，而視覺停留在外部，不進入內在。超出一個存有內在能力所及的事物，雖然可以看見，卻無法容納。

牙齒的白：精煉與成長

16 ולבן שיניים⁴² הנה השיניים מבררים כו'. והוא בחי' עבור בבטן אימא כמשל מדות שבשכל לראות בעין

השכל מהות המדות ולדקדק ולפשפש בהן אם יש בהן תערובת כו'. וזהו בבטן אימא כו'.

「齒潔白」：如今，牙齒會分辨、提煉，等等。這是孕育（עבור，ibbur）的層面／範疇（בחינה，bechinah），如同心智中的情感屬性（מדות，middos）：以理智之眼察看情感屬性的本質，並仔細審察、查驗它們，[看]其中是否混有任何摻雜，等等。這就是「在母親（אימא，Imma；即理解（בינה，Binah））的子宮中」，等等。

經文的後半句「齒潔白」談的是提煉，因為牙齒會將食物磨碎、分解並加以分離。在靈魂中，這好比情感在心智中的孕育，也就是「在母親的子宮中」（理解）：心智察看情感，仔細審察它們，看看是否混有任何外來成分。

17 ולמעלה בז"א תלת כלילן גו תלת כו' ומה שנתברר נעשה אצי' ואלקות והפסולת נדחה לחוץ כו' וכן עד

רום המעלות כו'

上界，在小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנפין，Z'eir Anpin）中，[有]「三者含於三者之中」，等等；經提煉的部分成為流溢界（אצילות，Atzilus）與 אלקות；殘渣則被排斥到外面，等等。如此依次推進，直至最高的層次，等等。

在上界的小面相（ז"א / זעיר אנפין）中，孕育的狀態稱為「三者含於三者之中」：六個情感屬性收攝折疊，使三者含在另外三者之中。在這個階段，經提煉的部分成為流溢界與 אלקות 的一部分，殘渣被排斥出去，而同一過程繼續進行，直至最高的層次。

ואח"כ נעשה הגדלה בחלב שלאחר הלידה והגדלה זו שנמשך אור וחיות שיהיו המדות מאירים וברורים כו'.

而後，出生後藉著乳汁而成長；這種成長，是將光與生命力引下，使情感屬性（מדות，middos）得以發光而清明，等等。

出生之後，接著透過哺乳、藉乳汁而成長。光與生命力被引入情感之中，使它們發光並變得清明。

18 וזהו ולבן שיניים⁴³ שהשיניים עצמם נעשים לבנים מכח החלב שבשעת הבירור עדיין אינם לבנים מאחר

שעוסק לראות ולפשפש כו'.

這就是[「牙齒潔白」之意]：牙齒本身因乳汁而變得潔白；因為在淨化的時候，牙齒尚未潔白，這時人仍忙於觀看、仔細省察等等。

現在解釋「牙齒潔白」：牙齒藉著乳汁而變得潔白。在仍進行淨化、觀看和仔細省察時，牙齒尚未潔白。

והוא בחינת קטנות משא"כ לבן שינים שנעשו לבנים ומאירים כו'. שיש בירור אחר בירור כו'

這是幼小、尚未成熟的狀態（קטנות，katnus）；而「牙齒潔白」則不同，[牙齒]已變得潔白而明亮等等；因為淨化之後，還有更進一步的淨化等等。

淨化的階段是קטנות，即「幼小」，也就是尚未成熟的狀態。「牙齒潔白」代表較後的階段：情感已變得潔白而明亮，這是初步淨化之後更進一步的淨化。

והכל הוא ע"י פותח את ידיך הוא בחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהם יודי"ן ווי"ן⁴⁴ שערות וגומות שאבא

יונק ממזל החי⁴⁵ נוצר אותיות רצון⁴⁶ כו'

這一切都是藉著「你張開你的手（yadecha）」而成就的：這是鬚鬚的十三項修飾（תיקוני דיקנא，tikkunei dikna）這一層面；它們是約德字母（יודי"ן，yuds）和瓦夫字母（ווי"ן，vavs）、毛髮與毛囊；因為父（אבא，Abba，即智慧 [חכמה，Chochmah]）從第八個流注通道（מזל，mazal）汲取養分；這個通道名為「守護者」（נוצר，notzer），[它的]字母[組成]意願（רצון，ratzon）等等。

這一切都由「你張開你的手」而來；「你的手」一詞也被讀作「你的約德字母」。這指的是長面相（Arich Anpin）的鬚鬚上的十三項修飾；在《Zohar》的意象中，它們是從冠冕流出的十三道慈悲通道。每一道都稱為מזל，這個詞源自נוזל（nozel），意為「流動」。它們由約德字母和瓦夫字母構成：毛囊是約德字母，從毛囊長出的毛髮是瓦夫字母。父，即智慧，從其中第八個通道汲取養分；這個通道名為נוצר（「守護者」），其字母也組成רצון，即「意願」。

ועי"ז נעשה רצון גם לכל חי כו' והוא ע"י התו' [התורה] אבא שממשיך אור אבא על נפשו ואבא יונק

ממזל החי כנ"ל ומתגלה בתוכה רצון שלמעלה מעלה כו'

藉此，也為「一切有生命者」帶來意願等等。這是藉著Torah而成就的；Torah就是父：人將父的光引入自己的靈魂；父從第八個流注通道汲取養分，如上所述，於是靈魂[之中]顯露出一種遠在極高之處的意願等等。

藉此，意願（ratzon）也降臨「一切有生命者」，正如經文的結尾所說。這是透過Torah而成就的，因為Torah就是父：研習Torah的人將父的光引入自己的靈魂；而父既從第八個流注通道汲取養分，一種源自極高之處的意願便在靈魂中顯露。

ומשל יודי"ן ווי"ן כי היו"ד הוא צמצום האור בעור הפנים המכסה ואינו יוצא אלא דרך גומא. והוא"ו

הוא המשכת השערות כו' וד"ל [ודי למבין]:

至於約德字母與瓦夫字母的譬喻：約德字母是光在面部皮膚之中的收縮（צמצום，tzimtzum）；皮膚覆蓋著[光]，使光只能從毛囊中透出。瓦夫字母則是毛髮的延伸等等。明白的人自然明白。

約德字母與瓦夫字母是取自面部的意象：約德字母象徵被留在皮膚之下的光；皮膚覆蓋著光，只讓它從毛囊中透出。瓦夫字母則象徵從毛囊延伸而出的毛髮。文末以「明白的人自然明白」作結。

在事奉中的實踐

本文從「在安息日前夕辛勞的人，安息日便得以享用」引出實踐的教訓：人自身的熱忱——「我的眼目常常朝向（הי） הוי」——正是引下「הי的眼目」、也就是從上而來的光，以及安息日喜悅的力量。人在祈禱時藉著默想世界而激發的愛是真實的，但它有與之相反的事物，因此祈禱之後，人仍可能轉而追逐世俗之事；托拉之酒會引發靈魂中隱藏的偉大之愛，並使它與那種愛結合；二者合在一起，便引下喜悅中的愛。人也藉著托拉將父（אבא，Abba）的光引入自己的靈魂，使遠在其上的意願在靈魂中顯露。

討論問題

1. 為何永恆之愛有與之相反的事物，以致人在祈禱後可能轉而追逐世俗之事，而偉大之愛卻沒有？
2. 如果喜悅中的愛從不披覆在較低層次的愛中，那麼偉大之愛與永恆之愛的結合如何能將它引下？婚禮華蓋為這個解釋增添了什麼？
3. 為何稱智慧為「品味的口舌」？新的洞見所帶來的喜悅，如何說明在那裡顯露的是什麼？
4. 安息日前的辛勞，與眼睛的紅與白有何關係？它又如何連結「我的眼目常常朝向 הי」以及「הי的眼目眷顧敬畏祂的人」？
5. 為何長面相的光必須透過視覺這種外在的官能領受，而不能透過心智或情感領受？

註記

第 1 段

1 ביאור על הנ"ל

註記記載，這篇闡釋的另一份記錄稿（**הנחה**，hanachah）也刊載於該處，讀者可以比較同一教導的另一份記錄。

KEHOT 註記

הנחה אחרת בסה"מ תקס"ה ע' קסז. בלקו"ת חקת סו, ב מציין לביאור זה בענין ב' אהבות אהבת עולם ואהבה רבה הבאה מלמעלה.

第 2 段

2 חכלילי

雅各（**יעקב**）對猶大（**יהודה**）的祝福：「他的眼睛因酒而紅（**חכלילי**，chachlili），牙齒因奶而白。」這是前一篇 maamar 所解釋的經文，本篇 maamar 進一步加以闡釋。

בראשית מ"ט:12 כ"ב

חֲכִלִּילִי עֵינַיִם מִיָּוֶן וְלִבִּי־שָׁנִים מִחֶלֶב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

3 ולכו שברו בלוא כסף

以賽亞（**ישעיהו**）呼喚一切口渴的人來到水邊，並「不花錢、也不付代價」地買酒和奶。阿爾特雷貝引用這段話，指出妥拉既被稱為酒，也被稱為奶。

ישעיהו נ"ה:1 א'

הוּי כְּלִי־צִמָּא לָכוּ לַמַּיִם וְאִשָּׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לָכוּ שִׁבְרוּ וְאָכְלוּ וְלָכוּ שִׁבְרוּ
כְּלֹא־כֶסֶף וּבְלֹא מַחִיר יֵין וְחֶלֶב:

Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money; Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע'י נה, א.

4 אהבה בתענוגים

在《Song of Songs》（**שיר השירים**）中，愛人讚美他的新娘：「你何等美麗，何等可愛，是充滿喜悅的愛。」本篇 maamar 將「充滿喜悅的愛」這個詞句視為最高層次之愛的名稱，超越廣大的愛（**אהבה רבה**，ahavah rabbah）與永恆之愛（**אהבת עולם**，ahavas olam）。

שיר השירים ז':7 ד'

מַה־יָּפִית וּמַה־נְּעִמָּה אֲהַבָה בְּתַעֲנוּגִים:

How fair and how pleasant art thou, O love, for delights! .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

5 ביאור על הנ"ל

Kehot 的註記指出，Maamarei Admur HaZaken 5565 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

הנחה אחרת בסה"מ תקס"ה ע' קסז. בלקו"ת חקת סו, ב מציין לביאור זה בענין ב' אהבות אהבת עולם ואהבה רבה הבאה מלמעלה.

第 4 段

6 וכמ"ש בזוהר

Kehot註釋指向《Zohar》（**זוהר**）中的這段經文，講述一頭吞食千座山的大獸。阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）將這頭獸——獸（**בהמה**，behemah）——解讀為數值等於**בין**（Ban）的事物，也就是流溢界（**אצילות**，Atzilus）的王權（**מלכות**，Malchus）；它吸納並精煉下界中的事物。

זח"א יח, בבז

Zohar I, 18b

KEHOT 註記

ראה זח"א יח, ב. ריו סע"א.

7 אלף טורים דאכלה בהמה רבה ושתית לון בגמיעא חדא

Kehot註釋在頁底還列出另一處，提到那頭吞食千座山、並一口將它們飲盡的大獸；此處將其解讀為流溢界所進行的精煉。

ספר זוהר, ויחי ט"ז ק"ט-י"ז ק"ט

Zohar, Vayechi 16:109–17:120

第 6 段

8 חיד שם מ"ה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

כ"ה בכל הדפוסים. וצ"ע.

9 להיות שאה"ע

Or HaTorah（**אור התורה**）是 Tzemaḥ Tzedek（**הצמח צדק**）所編的、關於妥拉的 maamarim 集。此註指向該書 Pinchas 篇中與這些話相關之處，說明世界之愛有「此與彼相對」的一方。

KEHOT 註記

ראה אור"ת פ' פנחס ע' א'קנז.

10 לעומת זה

Kohelet（**קהלת**）說，**ה'** 造了「這個與那個相對」，使每一事物都與其相對者並列。阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）將此應用於藉由世界而生的愛（**אהבת עולם**，ahavas olam）：由於這種愛是透過世界而生，世界便能產生與之相反的牽引；而浩大之愛（**אהבה רבה**，ahavah rabbah）則沒有這樣的對應者。

קהלת ז':14 ד'

בְּיוֹם טוֹבָה הָיָה כְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רָעָה גַּם אֲתִיָּה לַעֲמִתָּהּ עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים עַל־דְּבַרְתָּ שְׁלֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה:

In the day of prosperity be joyful, and in the day of adversity consider; G-d hath made even the one as well as the other, to the end that man should find nothing after him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 9 段

11

זכר ונקבה בראם

KEHOT 註釋引述了創造記載中的這節經文：「祂創造他們為男為女」；接著在下一節經文中說：「祂賜福給他們。」阿德莫爾哈扎肯從這個次序得出，只有在男與女結合在一起時，才有祝福。

בראשית א' כ"ז: Genesis 1:27

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וְנִקְבָּה בָרָא אֹתָם:

And G-d created man in His own image, in the image of G-d created He him; male and female created He them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית א, כז.

12

זכר ונקבה בראם ויברך אתם

《妥拉》總結亞當受造的記載：「祂創造他們為男為女，賜福給他們，並稱他們的名為亞當。」阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）將「男與女」解讀為「**מ"ה**（Mah）與「**ב"ן**（Ban）」，並將「祂賜福給他們」解作引降 **ע"ב**（Av）之名。

בראשית ה' ב' Genesis 5:2

זָכָר וְנִקְבָּה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה:

male and female created He them, and blessed them, and called their name Adam, in the day when they were created.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

13

ומבואר בזהר . . דקוב"ה לא שרי . . אלא באתר שלימא

KEHOT 註釋指的是《Zohar》（**זהר**）中的這段話。該段教導說，人是按照上方榮耀的形態而造，使下方的榮耀在各方面都完整。阿德莫爾哈扎肯以這個完整性的原則，解釋為何只有在男與女結合時才有祝福。

זח"ב קנה, Zohar II, 155a

KEHOT 註記

ראה זח"ב קנה, א. קנז, ב.

14

לא שרי באתר פגימא אלא באתר שלימא

KEHOT 註釋還引述了另一處：這裡《Zohar》說，上方的祝福只降臨在完整之處，因此餐桌不可留空。在本篇 maamar 中，完整之處就是男與女結合之處，因此「祂賜福給他們」。

ספר הזהר, תרומה נ"ב:תקס"ה-53:565-52:565 Zohar, Terumah
נ"ג:תקע"ב

第 10 段

15

אהבה בתענוגים

「喜悅中的愛」一語，出自《Song of Songs》中愛人對新娘的讚美。阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）解釋，之所以以「喜悅中的愛」稱呼「父」（**אב**, Av）之名，是因為 Av 即智慧（**חכמה**, Chochmah），是至高喜悅的顯現。

שיר השרים ז' ז' Song of Songs 7:7

מה"קפית ומה"נעממת אהבה בתענוגים:

How fair and how pleasant art thou, O love, for delights! .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 11 段

16

חכלילי עינים מיין

雅各（**יעקב**）祝福猶大（**יהודה**）：「他的眼睛因酒而紅，他的牙齒因奶而白」；顯然，他的土地將如此富饒，葡萄藤與牧草豐盛，酒與奶也充足。這篇 maamar 現在解釋這節經文的前半句。

בראשית מ"ט:י"ב Genesis 49:12

חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

17

חכלילי כל חיד הטועם אומר לי לי

闡釋以色列地的豐饒時，《塔木德》將「紅潤眼目」（**חיד לי לי**）讀作「**חכלילי**，給我，給我」（**chachlili**，**חכלילי**）**chech li li**）：「每一個嚐到它的味蕾都說：『為我，為我。』」阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）把重複的「為我」解作兩種提升，分別是浩大之愛（**אהבה רבה**, ahavah rabbah）與永恆之愛（**אהבת עולם**, ahavas olam）。

כתובות ק"א ב' י"ז Ketubot 111b:17

וְשָׂמָא תִּאֲמַר אֵינוּ מְרֻה — תִּלְמוּד לומר: "סותה". וְשָׂמָא תִּאֲמַר אֵינוּ בו טעם — תִּלְמוּד לומר: "חכלילי עינים מיין". קל חיד שטועמו, אומר: "לי לי". וְשָׂמָא תִּאֲמַר לְנִעְרִים קָה וְלְזָנָיִם אֵינוּ קָה — תִּלְמוּד לומר: "וְלָבָן שְׁנִימָם מִחֶלֶב", אַל תִּקְרִי "לָבָן שְׁנִימָם" אֶלָּא "לָבָן שְׁנִימָם".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

第 12 段

18

כל חיד הטועם אומר לי לי

KEHOT 的註釋引述塔木德對 **חכלילי**（chachlili）的解讀：「凡嘗到它的味蕾都說：『歸我，歸我。』」在此，阿德莫爾哈扎肯（**אצילוס**, Atzilus）將那味蕾認作流溢界（**חכמה**, Chochmah）。

כתובות ק"א ב' י"ז Ketubot 111b:17

וְשָׂמָא תִּאֲמַר אֵינוּ מְרֻה — תִּלְמוּד לומר: "סותה". וְשָׂמָא תִּאֲמַר אֵינוּ בו טעם — תִּלְמוּד לומר: "חכלילי עינים מיין". קל חיד שטועמו, אומר: "לי לי". וְשָׂמָא תִּאֲמַר לְנִעְרִים קָה וְלְזָנָיִם אֵינוּ קָה — תִּלְמוּד לומר: "וְלָבָן שְׁנִימָם מִחֶלֶב", אַל תִּקְרִי "לָבָן שְׁנִימָם" אֶלָּא "לָבָן שְׁנִימָם".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

כתובות ק"א, ב. ראה אה"ת ויחי כרך ב שעה, א שמציין שכ"ה במד"ר פ' ויחי פצ"ט. וע"ש בפ"י תי "לי".

19

חכמה דאצי' שנק' חיד

Me' orei Or 是卡巴拉術語的字母順序詞典；註釋引用其中「流溢界的智慧被稱為『上顎』」這一條目。

KEHOT 註記

מא"א ח, פב. לקו"ת במדבר י, א. יא, ג. וראה בספר הלקיטים ממאמרי הצ"צ ערך חיד.

20

טעמים שהם בשם ע"ב

註釋引用 Me' orei Or 的話：「味音，在 Atik 與 Arich 的奧秘之中，屬於 **ע"ב** 的層面」；這正是本段所建立的關聯。其註釋 Yair Nasiv (**יאיר נתיב**) 在此引述 Etz Chaim (**עץ חיים**) 中「味音、元音符號、字母冠飾與字母之門」。

KEHOT 註記

מא"א ט, יח: "טעמים בסוד עתיק ואריך בחי' ע"ב". וביאיר נתיב שם מציין לע"ח שער טנת"א. ראה אוה"ת וארא כרך ז ע' ב'תקעד.

21

טעמים בחכמה יש שם גילוי עתיק

關於 Atik 在智慧的味音中顯現這一思想，Or HaTorah 寫道，正如註釋所引：「這或許就是『求你教導我美好的滋味與知識』的意思，即隱藏的滋味。」這將經文中的「美好的滋味」與智慧中顯現的隱藏喜悅聯繫起來。

KEHOT 註記

באוה"ת שמות כרך ז ע' ב'תקעג כ' ואולי זהו טוב טעם ודעת למדני טעם הכמוס". וראה בהנסמן לעיל מז, ג.

第 13 段

22

חכלילי עינים

「他的眼睛因酒而發紅。」這裡，阿爾特雷貝 (**אדמו"ר זקן**) 解釋「因酒」是指妥拉之酒；妥拉之酒使隱藏的愛顯露出來。

בראשית מ"ט:י"ב Genesis 49:12

חכלילי עינים מינו ולבן-שנים מחלב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 14 段

23

וקראת לשבת ענג

先知告訴以色列：若你們遵守安息日 (**שבת**, Shabbos)，並「稱 **שבת** 為喜樂」，你們便以 **ה** 為樂；顯然，「稱」是指把它稱作喜樂，或視它為喜樂。阿德莫爾哈扎肯 (**אדמו"ר זקן**) 也把「稱」解作「引下」：將太古者 (**עתיק**, Atik) 的喜悅引下至智慧 (**חכמה**, Chochmah)。

ישעיהו נ"ח:י"ג Isaiah 58:13

אם-תשיב משבת רגלך עשות חסדך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חסדך ודבר דבר:

If thou turn away thy foot because of the sabbath, From pursuing thy business on My holy day; And call the sabbath a delight, And the holy of the L-RD honourable; And shalt honour it, not doing thy wonted ways, Nor pursuing thy business, nor speaking thereof;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נח, יג.

24

וכמ"ש במ"א ע"פ מארז"ל כל האומר ויכולו

〈塔木德〉教導，在 **שבת** 前夕祈禱並誦念 **〈ויכולו〉** (Vayechulu) 的人，被視為與 **קדי"ה** (Kudsha Brich Hu) 意

為「聖者，願祂受頌讚」) 同為創造之工的夥伴。文中提到，這段誦詞的解釋另見於他處。

שבת ק"ט ב:ב Shabbat 119b:2

אמר רבא, ואיתימא רבי יהושע בן לוי: אפילו יחיד המתפלל בערב שבת צריך לומר "ויכולו", דאמר רב המנונא: כל המתפלל בערב שבת ואומר "ויכולו", מעלה עליו תשובת קאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, שנאמר: "ויכולו" — אל תקרי "ויכולו" אלא "ויכולו". אמר רבי אלעזר: מניין שהדיבור במעשה — שנאמר: "בדבר ה' שמים נעשו".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

שבת ק"ט, ב. ראה אוה"ת בראשית כרך א מג, ב.

25

מי שטרח בע"ש

《塔木德》教導，對那些沒有遵行誠命 (**מצוות**, mitzvot)，卻要求在來世獲得報償的人，**ה** 回答說：「在 **שבת** 前夕勞碌的人，到了 **שבת** 便有飯吃；沒有勞碌的人，從哪裡有飯吃？」阿德莫爾哈扎肯將這話應用於平日的努力：要享有 **שבת** 的喜悅，必須先付出平日的辛勞。

עבודה זרה ג' א"י Avodah Zarah 3a:10

אמרו לפניה: רבונו של עולם, תנה לנו מראש ונעשה. אמר להו הקדוש ברוך הוא: שוטים שבועלים! מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת? אלא אף על פי כן, מצוה קלה יש לי וסוכה שמך, לכו ועשו אותה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ע"ז ג, א. וראה בהנסמן לעיל מז, ג.

26

חכלילי עינים

「他的眼睛因酒而發紅。」阿德莫爾哈扎肯如今把眼睛的紅色與 **שבת** 之前的勞碌聯繫起來。

בראשית מ"ט:י"ב Genesis 49:12

חכלילי עינים מינו ולבן-שנים מחלב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 15 段

27

הסבי עיניך מנגדי

在《Song of Songs (**שיר השירים**)》中，愛人對新娘說：「轉開你的眼目，不要看我，因為它們使我心神不寧」：她的目光令他受到太強烈的觸動。阿德莫爾哈扎肯 (**אדמו"ר זקן**) 依據《Zohar (**זוהר**)》將這雙眼睛解讀為朝向 **ה** 升起的愛之熱忱。

שיר השירים ו' ה:5 Song of Songs 6:5

הסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני שעריך בעד העזים שגלשו מן הגלעד:

Turn away thine eyes from me, For they have overcome me. Thy hair is as a flock of goats, That trail down from Gilead.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ו, ה.

28 דאינון מוקדין לי' בשלהובין

Kehot 的註釋指向《Zohar》的這段話；這段話將「轉開你的眼目」解釋為：眼睛以愛的火焰使祂燃燒。阿德莫爾哈扎肯以此說明眼睛發紅，象徵愛之熱忱。

Zohar III, 84a, זח"ג פד,

KEHOT 註記

זח"ג פד, א. ובאוה"ת ויחי כרך ב. שעד, ב. מוסיף: ומבואר בלקו"ת בשח"ש סד"ה הנך יפה רעיתי בפ"י עיניך יונים.

29 מבואר באד"ר

在解釋「出去看看……冠冕」時，Likkutei Torah 引述本段：小面相凝視長面相的額頭，並且唯有透過視覺才能接收三百七十道光，因為視覺停留在外在層面。該書又補充說，雖然視覺也源自智慧，但眼睛是視覺的外在層面；因此，來自冠冕末端的光只能以觀看的方式到達小面相，而不能進入其心智之中。

Zohar III, 128b, זח"ג קח,

KEHOT 註記

זח"ג קח, ב. קח, א. בלקו"ת שח"ש כג, א מציין לכאן.

30 כד ז"א מסתכל במצחא דאריך מקבל ש"ע נהורין

Kehot 的註釋指向《Idra Rabba (אדרא רבא)》這段關於小面相（情感屬性）*זעיר אנפין* / ז"א, Z'eir Anpin）凝視長面相 *אריך אנפין*, Arich Anpin）額頭的文字。阿德莫爾哈扎肯以此說明，長面相所發出的光，是回應小面相的凝視而來的。

ספר הזהר, האדרא רבא ו' כ"ה: 7:37-6:25 Zohar, Idra Rabba ז'ל"ז

31 ובפנים ק"נ נהורין

Kehot 的註記指出，這些文字見於 Zohar III, 135b。

Zohar III, 135b, זח"ג קלה,

KEHOT 註記

ראה זח"ג קלה, ב. ע"ח שער א"א פ"ד.

32 ובפנים ק"נ נהורין

Kehot 的註釋指向《Idra Rabba》這段關於面容中150道光 *370* 道光並列，說明這是小面相所領受的流注。

ספר הזהר, האדרא רבא 24:177-23:167 Zohar, Idra Rabba כ"ג: קס"ז-כ"ד: קע"ז

33 ש"ע נהורין ובפנים ק"נ נהורין

Kehot 的註釋引《Etz Chaim (עץ חיים)》〈長面相之門〉第14章，作為150道光的出處。阿里扎爾（האר"י）在那裡解釋，在長面相面容的370道光中，小面相只領受150道；這就如同一個人無法凝視長面相的額頭、只能凝視其面容（פנים, panim），所領受的也只有150道光。他並將此與「若鳥巢（קן, kan）恰巧在你面前（לפניך, lefanecha）」聯繫起來。

Sefer Etz Chaim 13:14, עץ חיים י"ג: י"ד

ובענין הש"ע נהורין הנזכר באדרא קב"ח ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא עלמין שמעתי ממורי זלה"ה כמה בחי' (הם) וכולם הם ג"כ ש"ע נהורין א' הוא ע"ד הנ"ל כי הנה יש ש"ע נהורין מצד תחכמה וש"ע נהורין מצד הבינה ואותן ש"ע דאבא הם טמירין אמנם

ש"ע של הבינה הם מתגלים בפנים העליונים מצד הבינה שהיא אהי"ה אשר יש בפשוט ומילוי ומילוי א"ם אותיות והט"ס שהם בפנים העליונים המתגלים מצד הבינה כל ספי' שבה שם אהי"ה בסוד א"ם אותיות וכולם גימטריא ש"ע נהורין רק כי של אבא הם טמירין ולכן ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

34 כי יקרא קן צפור

妥拉關於鳥巢的律例以「若鳥巢在路上恰巧出現在你面前」開頭：發現鳥巢的人，必須先放走母鳥，才能取走雛鳥。「巢」（קן, kan）一詞的數值是150；「在你面前」（לפניך, lefanecha）一詞源自「面容」（פנים, panim），因此這節經文暗示了面容中的150道光。

Deuteronomy 22:6, דברים כ"ב:ו

כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בקליעין או עליהארץ אפרחים או ביצים והאם רבצת עליהאפרחים או עליהביצים לא תקח האם עליהבנים:

If a bird's nest chance to be before thee in the way, in any tree or on the ground, with young ones or eggs, and the dam sitting upon the young, or upon the eggs, thou shalt not take the dam with the young;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים כב, ו.

35 עולם חסד יבנה

詩篇作者說：「我曾說：世界乃由慈愛而建立。」「世界」（עולם, olam）也可解作「永遠」，於是這句話便是「慈愛永遠建立」。「世界」一詞取其世界之義；因此，小面相的屬性以慈愛（חסד, Chesed）為首，所以小面相被稱為「世界」。

Psalms 89:3, תהילים פ"ט:ג

כי אמרתי עולם חסד יבנה שמים תכן אמונתך בהם:

For I have said: 'For ever is mercy built; In the very heavens Thou dost establish Thy faithfulness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים פט, ג.

36 עיני תמיד אל ה'

大衛（דוד）說：「我的眼目常常仰望（הי'）因為祂必使我的腳脫離網羅。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）將此解讀為：人的熱忱由下而起，透過眼目上升。

Psalms 25:15, תהילים כ"ה:ט"ו

עיני תמיד אליה' כי הוא יוציא מרשתי רגלי:

Mine eyes are ever toward the L-RD; For He will bring forth my feet out of the net.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים כה, טו.

37 עין ה' אל יראוי

詩篇作者說：「看哪，הי'的眼目垂顧敬畏祂的人，眷顧望祂慈愛的人」；也就是說，הי'看顧他們。阿爾特雷貝將此解

讀為：從上而來的光，回應轉向祂的眼目。

Psalms 33:18 תהילים ל"ג:י"ח

הנה עין ה' אלי־ראיו למִי־חֲלִים לִחֲסֹדוֹ:

Behold, the eye of the L-RD is toward them that fear Him,
Toward them that wait for His mercy;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לג, יח.

38

מי שטרח בערב שבת

「在安息日（שבת，Shabbos）前夕勞碌的人，到了**שבת**便可吃食。」此處的勞碌，是「我的眼目常常仰望**ה'**」所表達的熱忱；這熱忱將光從上方引降下來。

Avodah Zarah 3a:10 עבודה זרה ג' א"י

אָמְרוּ לְפָנָיו: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּנֶה לָנוּ מֵרֹאשׁ וְנַעֲשֶׂנָּה. אָמַר לָהֶן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שׁוּטִים שֶׁבַּעֲוֹלָם! מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת יֵאָכֵל בְּשַׁבָּת, מִי שֶׁלֹּא טָרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת מֵהֵיכָן יֵאָכֵל בְּשַׁבָּת? אֵלֶּא אִף עַל פִּי כּוֹ, מִזְּנוּה קֵלָה יֵשׁ לִי וְסוּכָה שָׁמָּה, לָכּוּ וְעָשׂוּ אוֹתָהּ.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

39

ש"ע נהורין . . כמ"ש באדר"ר (דקכ"ט ב' ובדף קל"ו ב')

Pelach HaRimon引述本maamar，並在註釋中指出，Idra Rabba在所引頁面上並未明言此事，只是有所暗示（128b, 129a-b, 135b and 136）；這段措辭取自Etz Chaim的〈合一之門〉第7-8章，該處有詳細解釋。

KEHOT 註記

בפלה הרמון שמות ע' שסב מובא מאמר זה ומצויין שם בהערה: אלא דלאו בפ' התם אלא מכללא היינו מה שמבואר שם בדף קכ"ח ע"ב ודף קכ"ט ע"א וב' ודקל"ה ב' ודקל"ו. וממה שנתפרש ע"ז באורך בע"ח שער הזיווגים פ"ז וחי' שמשם נלקח לי' כזה, וכסיגנון הלי' המבואר כאן ובתו"א הנ"ל נרמז במאו"א א"א סקכ"ד ואות ז' ס"י עיי"ש ובי"נ לא העיר מקומם (וע' בלקו"ת פ' מסעי ד"ה הנה גבי המסעות אות ה' (דף צ"ג ע"ב) ומה שהאיר ע"ז אדמו"ר בהג"ה שם) "עכ"ל שם.

40

ואתסחן בחד חורא דעינא טבא

本文在此引用《Idra Rabba》(129b)，論及善眼的白色。Kehot的註釋引述《Pelach HaRimon》(פלח הרמון)指出，該處只是含蓄提及此事，並非明文說出。

ספר הזהר, האדרא רבא ח' נ"ז: 63:9-8:50 Zohar, Idra Rabba

ט"ז:ס"ג

41

ואתסחן בחד חורא דעינא טבא

本文第二處引用《Idra Rabba》(136b)，論及諸光在善眼的白色中受洗滌，也就是從長面相 (אריך אנפין，Arich Anpin) 流向小面相 (情感屬性) (זעיר אנפין，Z'eir Anpin) 的流注。

ספר הזהר, האדרא רבא 29:209-28:199 Zohar, Idra Rabba

כ"ח:קצ"ט-כ"ט:ר"ט

第 16 段

42

ולבן שינים

「他的牙齒因奶而潔白。」這篇 maamar 現在轉而論述雅各

(יעקב) 對猶大 (יהודה) 祝福的後半部分。

Genesis 49:12 בראשית מ"ט:י"ב

חַקְלִילִי עֵינַיִם מִיָּוֶן וּלְכָר־שֵׁנִים מִחֶלֶב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 18 段

43

ולבן שינים

「他的牙齒因乳汁而潔白。」阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 解釋，牙齒因乳汁而變白；乳汁是精煉之後隨之而來的增長。

Genesis 49:12 בראשית מ"ט:י"ב

חַקְלִילִי עֵינַיִם מִיָּוֶן וּלְכָר־שֵׁנִים מִחֶלֶב:

His eyes shall be red with wine, And his teeth white with milk.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

44

והכל הוא ע"י פותח את ידיך . . שהם יודיין וויין

大衛 (דוד) 讚美 (ה' : 「你張開你的手，使一切有生命的都以[以]恩惠 (意願 (רצון，ratzon) 為滿足」；顯然，他供應每個受造物所渴望的。阿德莫爾哈扎肯依據《Tikkunei Zohar》(תיקוני זוהר)，將「你的手」解作「你的諸個 (yud)」，並將「רצון」解作「意願」，即從第八個靈性流注源頭 (מזל，mazal) 引下的至高意願。

Psalms 145:16 תהילים קמ"ה:ט"ז

פּוֹתַח אֶת־יָדְךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:

Thou openest Thy hand, And satisfiest every living thing with favour.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

Tikkunei Zohar 7b:2 תקוני זוהר ז' ב:ב

ועוד רזא נקודי צריד לאחזרא עליהו, פתח בחושבן אותיותיו איהו יו"ד, וקתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, ואוקמיהו אל תקרי ידך אלא יודי"ד, ואיגון י"י מן יאהדונה"י, ובאן אחר מתפתחין ברקיעא דאיהו פתח, ואיהו מפתח קליל אהדונה"י שית אתון באמצע י"י, ותריין יודין עם רקיע דאיהו ו' סליק לחושבן יהו"ה.

Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמה, טז. ת"ז בהקדמה (ז, ב). ראה אוה"ת ויחי שעד, א ושם מצבין ללעיל כב, א.

45

שאבא יונק ממזל הח'

註釋所指的是Torah Ohr 25d中「智慧，以及第八個流注通道——守護慈愛」一語所列的來源。Alter Rebbe在那裡解讀「供獻」(מנחה，minchah) 一詞：它的首字母是「雌性之水」(מיין נוקבין，mayin nukvin)；其中的ח (ches) 則是智慧，以及第八個流注通道「守護慈愛」(נוצר חסד，notzer chesed)，它流入代表以色列會眾的ה。

Zohar III, 289a זח"ג רפט,

KEHOT 註記

ראה זח"ג רפט, א. נסמן לעיל כה, ד.

46

נוצר אותיות רצון

在那裡，談到Moshe引下的十三項慈悲屬性時，Alter Rebbe 解釋「守護慈愛」：נוצר的字母也組成「通道」（צינור，tzinor）和「意願」（רצון，ratzon）；它也有「守護」之意，指慈愛在顯露之前，先隱藏於思想之中。

KEHOT 註記

ראה לקמן בדף סט, ב.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Sefer Etz Chaim (Public Domain); Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayechi/5/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok